

ẢNH HƯỞNG CỦA BÃO SỐ 11 NĂM 1993 Ở NINH THUẬN

KS. Phạm Hùng Sơn

Đài Khí tượng Thủy văn khu vực Nam Trung Bộ

Bão số 11 năm 1993 đổ bộ vào khu vực Ninh Thuận - Nam Khánh Hòa đã gây thiệt hại nặng nề về người và tài sản ở Ninh Thuận, gây mưa sinh lũ lớn nhất từ sau giải phóng tới nay trên sông Cái Phan Rang và các sông suối tỉnh Ninh Thuận.

I - TÌNH HÌNH KHÍ TƯỢNG

Sáng ngày 6-XII-1993, bão số 11 vào Biển Đông. Hồi 01h sáng ngày 7-XII-1993, bão số 11 có vị trí ở vào khoảng $12,8^{\circ}$ vĩ bắc, 118° kinh đông, ở phía đông biển Đông; sức gió mạnh nhất vùng gần tâm bão đạt cấp 10-11 (tức từ 90 - 110km/h). Do ảnh hưởng kết hợp của không khí lạnh, bão số 11 di chuyển theo hướng tây nam với tốc độ chậm lại khoảng 10km/h. Lúc 13h ngày 7-XII bão có vị trí ở vào khoảng $11,5^{\circ}$ vĩ bắc - $117,2^{\circ}$ kinh đông, sức gió mạnh nhất vùng gần tâm đạt cấp 10. Bão số 11 tiếp tục di chuyển theo hướng giữa tây và tây nam với tốc độ nhanh hơn khoảng 20-25km/h và mạnh lên. Hồi 13h ngày 8-XII, bão có vị trí ở $11,1^{\circ}$ vĩ bắc - $111,9^{\circ}$ kinh đông, sức gió mạnh nhất vùng gần tâm đạt cấp 12. Chiều ngày 8-XII, bão số 11 di chuyển theo hướng giữa tây và tây bắc với tốc độ 25km/h. Lúc 19h ngày 8-XII, bão ở vị trí $11,3^{\circ}$ vĩ bắc - $110,4^{\circ}$ kinh đông, cách bờ biển Ninh Thuận - Bình Thuận khoảng 150km về phía đông; sức gió mạnh nhất vùng gần tâm đạt cấp 12, bão tiếp tục di chuyển theo hướng tây - tây bắc và hướng tây với tốc độ 20-25km/h. Lúc 23h10 ngày 8-XII bão đổ bộ trực tiếp vào khu vực Ninh Thuận - Nam Khánh Hòa, vị trí trung tâm bão lúc 1h ngày 9-XII ở vào khoảng $11,6^{\circ}$ vĩ độ bắc - $108,8^{\circ}$ kinh đông, tiếp tục di chuyển nhanh 25-30km/h về phía tây tây bắc và suy yếu dần.

II - DIỄN BIẾN MƯA, LŨ DO ẢNH HƯỞNG CỦA BÃO SỐ 11

a) Diễn biến mưa

Bão số 11 đã gây mưa to ở khu vực tỉnh Ninh Thuận. Mưa tập trung liên tục từ 18h30 ngày 8-XII đến 2h30 ngày 9-XII. Cường độ mưa lớn tập trung từ 21h30 ngày 8 đến 1h30 ngày 9. Lượng mưa phổ biến ở các nơi từ 60 - 120mm. Tổng lượng mưa tính từ 13h00 ngày 8 đến 7h00 ngày 9-XII tại trạm khí tượng Phan Rang là 93,6mm; tại trạm thủy văn Phan Rang (cầu Đạo Long) là 100,4mm; tại trạm thủy văn Tân Mỹ (thượng nguồn) là 64,0mm.

b) Diễn biến lũ

Do mưa to, tập trung trong thời gian ngắn trên vùng núi huyện Ninh Sơn (giáp tỉnh Lâm Đồng) và toàn vùng Ninh Thuận đã gây lũ lớn trên sông Cái Phan Rang và các sông suối trong tỉnh.

Trên sông Cái Phan Rang tại Tân Mỹ, lũ lên nhanh với cường suất trung bình 15,5cm/h, lớn nhất 183cm/h. Đỉnh lũ cao nhất vào lúc 7h ngày 9-XII là 41,03m, vượt báo động cấp III 2,53m. Sau 5 giờ đỉnh lũ xuất hiện tại Phan Rang (trạm dưới) với mực nước đỉnh lũ là 4,75m, vượt báo động cấp III 0,25m.

Thời gian duy trì lũ trên báo động cấp III tại Tân Mỹ (trạm trên) và Phan Rang (trạm dưới) là 8 giờ. Lũ về gặp triều đang lên nên rút chậm, hầu hết thị xã Phan Rang bị ngập úng khoảng 3-4 giờ. Các sông Lu (huyện Ninh Phước), sông Ông (huyện Ninh Sơn) và một số sông khác đều xảy ra lũ quét mạnh.

III - TÌNH HÌNH THIẾT HẠI

Theo thống kê của UBND tỉnh Ninh Thuận, bão số 11 gây thiệt hại nghiêm trọng về người và tài sản. Tổng giá trị thiệt hại lên đến 116 tỷ đồng bao gồm:

- Về dân sinh và xã hội: 26.921 triệu đồng
- Về nông nghiệp: 76.931 -
- Về thủy sản: 4.557 -
- Về thủy lợi: 2.000 -
- Về giao thông: 4.500 -
- Về điện lực: 850 -
- Về bưu điện: 540 -

Tổng số người chết: 26 người, bị thương 12 người.

Quốc lộ 1A bị ngập 3 đoạn dài 2km, 3 cầu làm ách tắc giao thông Bắc - Nam đến 18 giờ ngày 9-XII. Quốc lộ 27 bị đất đá lấp, cây ngã ở khu vực đèo Ngoạn Mục; đường sắt Bắc - Nam bị lấp và xói nên ở cung Bà Râu khoảng 300 mét...

Đây là cơn bão và lũ lụt gây thiệt hại lớn nhất trong 18 năm qua, kể từ ngày miền Nam hoàn toàn giải phóng.

IV - TÌNH HÌNH PHỤC VỤ

Đài Khí tượng Thủy văn liên tỉnh Ninh Thuận - Bình Thuận, trạm phục vụ khí tượng Phan Rang, các trạm khí tượng thủy văn đã trực 24/24 giờ trước, trong và sau khi bão đổ bộ. Tổ chức đo đạc, thu thập số liệu, dự báo chính xác, thông tin kịp thời về thời gian và đỉnh lũ xuất hiện trên sông Cái Phan Rang trước 30 giờ (đặc biệt dự báo thời gian xuất hiện đỉnh lũ tại Phan Rang và mực nước đỉnh lũ tại đây), tham mưu đặc lực cho Ban chỉ huy phòng chống lụt bão, UBND tỉnh Ninh Thuận, UBND thị xã Phan Rang - Tháp Chàm, chỉ đạo tốt công tác phòng chống cơn bão số 11 và lũ lụt; hạn chế đến mức thấp nhất thiệt hại do bão, lũ gây ra.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Tài liệu đo đạc tại các trạm khí tượng - thủy văn trên địa bàn tỉnh Ninh Thuận.
2. Báo cáo khắc phục hậu quả của bão số 11 của UBND tỉnh Ninh Thuận.